

F-24
1883

თეატრი

საყოველ-კვირაო სალიბერატურო და საშხატურო გაზეთი

1888 წელსა

№ 50

დამკვეთი 25

გაზეთი ღირს: ერთის წლ. 5 მან.,
 ნახევ. წლ. 3 მ., ცალკე №: 15 კ.
 ნელის მოწერა მიიღება: თბილის-
 ში რედაქციის კანტორაში, ფოთ-
 ში ბესარიონ კალანდაძესთან, აღ-
 რესი გარეშე მცხოვრებთათვის: Тиф-
 лисъ, въ редакцію газеты
 "ТЕАТРЪ". გაზეთი ისეიდება:
 თბილისში, ჩარკვიანის წიგნის მაღა-
 ზიაში და ბან ზიდევკლთან—გო-
 ლოვინის პროსპექტზე.

საგაზეთოდ დანიშნული წერი-
 ლები (კორრესპონდენცია) გარკვე-
 ვით უნდა იყოს დაწერილი, თუ სა-
 ჭიროება მოითხოვს წერილებს რე-
 დაქცია შესწორებს. შედაქცია არა
 კისრულობს წერილების უკან გაგ-
 ზანას და მათ შესახებ მიწერ-მო-
 წერას.
 ყოველი წერილში უნდა იყოს
 მოხსენიებული: სახელი, გვარი და
 საცხოვრებელი ადგილი დამწერისა.

F-66

გაზეთი „თეატრის“ რედაქციისაგან

ჩვენის გაზეთის პირველ ნომერში წლიურ ხელის მომ-
 წერლებს აღუთქვით საჩუქარი. დანიშნულ საჩუქრის მაგიერ
 ხელის მომწერლებს გავგზავნებთ ამ თვის ოცში კუდლის
 ქართული კალენდარი ბ-ნ გ. ჩარკვიანის-მიერ გამოცემული.

გაზეთის „თეატრის“ წლიურ ხელის მომწერთა
 1889 წელში გავგზავნებთ საჩუქრად თანამარ დედოფლის
 სურათი. ფერად წამლებით ნახატი. სურათი იქნება
 სივრცით ნახევარი ადგი, სიგანით ექვსი გოჯი.

ახალი ამბები

ჩვენ შევიტყეთ, რომ ბ. ფორკატტი აპირებს ახალ ლო-
 ნისძიების შემოღებას თეატრის გასათბობად. რუტინასა და ჩე-
 ულებასა ჰგონია, ვითომც სიცივეს მარტო შეშა და ნახშირი
 თუ გაუმკლავდება, თორემ სხვა ვერაფერიო. ესლა ბ. ფორ-

კატი აპირებს გააკვიროვს ქვეყანა ახლის სამეალებით, რომელიც შეშასაც უფროსა ჰყოფს, ნახშირსაცა და ამავე დროს თითქმის არა ღირს-რა. აი თურმე საქმე რაშია. ხალხსა და ცხოველებს აქეთ საკუთარი სიტბო, რომელიც ჰაერში ტყუილათ იღუბება და უსარგებლოთ მიდის. ამავე დროს თეატრში მოსიარულე-კი სიცივისაგან ცახცახებს და კანკალებს. ამ ცახცახსა და კანკალს გაურბის საზოგადოება და ამის გამო უფრო ნაკლებ დაიარება თეატრში. შეშა და ნახშირი მამასისხლათა ფასობს. შეიძლება ხალხისა და ცხოველების სიტბო გამოიყენოს კაცმა ქვეიანურათ. აშკარაა, მკითხველი მიუხედელობა ბ. ფორკატის, რომელსაც თურმე უნდა წარმოადგენამდე შეჭყაროს თეატრში უსახლკარო ხალხი და უბინაო ცხოველები, რომელნიც თავიანთის სიტბოთი გაახურებენ დატბახსა. ამით ორნაირი სარგებლობა მოელის ჩვენს ქალაქს: ვისაც ამ სიცივეში არა აქვს თავშესაფარი, იშოვნის ასეთ ჩინებულ ადგილს, როგორც თეატრის დარბაზი, ამასთანავე თითონ თეატრი ისე გათბება, როგორც ღუმელი, და სამუდამოთ განქპრება სხვა-დასხვა მითქმა-მოთქმა თეატრის სიცივისა და ბაბანისა.

სარწმუნო კაცები გვეუბნებიან, ვითომც მთელის კავკასიის მკითხველ საზოგადოებას განზრახვა აქეთ ამ მოკლე ხანში სიცოცხლითვე ძეგლი დაუდგან ბ. ზოილსა და «Тиф. Листок»-ის პუბლიცისტს ბ. ვანოს. ძეგლის დადგმით თურმე საზოგადოებას უნდა მადლობა გადაუხადოს ამ ორს სახელოვან კაცს, რადგან ორიენი თურმე სწერენ სწორეთ ისე, როგორც სწერდა ნემეცების პუბლიცისტის დიდება, განთქმული ბერნე, ე. ი. სისხლათა გულისა თვისისათა და წვენიათა თვისათა წერკუბასათა. საზოგადოების მხრივ დაფასება მოღვაწისაც ასეთი უნდა. აი! აბა, რა ენაღელებოდათ, სწვებსაც ისე ეწერათ, როგორც ეს საუცხოვო ბბ. ზოილი და ვანო სწერენ. ეხლა-კი ცხვირში ამოიკერენ ყველანი. ძეგლი იქნება ერთი ქვა, რომელზედაც ცალ მხარეზე ბ. ზოილი იქნება გამოხატული, ცალზე — ბ. ვანო. ჩვენ ვეცდებით როდისმე დაეხატოთ ეს ძეგლი ქება-დიდებისა.

აი კიდევ ერთი ახალი ამბავი: ავქალის წყალი არ მოსწონთ ქალაქელებს, მტკვრის წყალს არჩევენ. ამის გამო ქალაქის გამგეობას იმდენი შემოსავალი არა აქვს, რამდენიც უნდა. ბევრი ღონისძიება იხმარა გამგეობამ—დაწიოკა ცალკე პოლიცია, ცალკე მეთულუხეები, ცალკე ხალხი, მაგრამ მაინც მტკვრისკენ უჭირავთ თბილისელებს თვალი. ეხლა-კი ისეთს აზრს დასდგომია ჩვენი ქვეიანი გამგეობა—აპირებს სრულებით აღარ გამოუშვას მტკვარი ქალაქისაკან. ამისთვის გაზაფხულიდან უნდათ შეუდგნენ ავქალაში დიდს სამუშაოს, გადასჭრან მთები გლდანზე და მტკვარს ივრისაკენ უყონ თავი, რომ თბილისს ახლოც ვეღარ გაუაროს. მაშინაც ნუ დაეჯაჯგურობიან ჩვენი ქალაქელები ავქალის წყალსა და ნუ მოიდრეკენ მუხლს წინაშე თბილისის საბჭო-გამგეობისა!...

სხომრება და თმაბრი.

ჩვენმა რუსულმა გაზეთებმა ერთი ყოფა დააწიეს იმის გამო, რომ თბილისის ქალებმა თავიანთი სიმპატია გამოუცხადეს ოპერის მომღერალ ვაქებს. ჯერ იყო და, ბ. ზოილმა თავის საკვირველ კალმით ბოძზე გააკრა ეს ქალები და სულით-ავადმყოფებთან აღიარა. ზოგი ქალი სრულის ნიშნებით დახატა, ასე რომ მკითხველი მაშინათვე იცნობდა, ვისაც სულით-ავადმყოფი უწოდა ამ თავისებურმა მწერალმა. შემდეგ ხომ ბ. ვანომაც ბეჭედი დაჰკრა ამ ამბავსა და «Тиф. Листокъ»-ში დაბეჭდა, რომ თუ ეს შეშმიში (?) ქალები თავისას არ დაიშლიან და კიდევ არ დაუშალავენ არტიტებს თავიანთს თანაგრძნობას, ბ. ვანო გასწირავს თავსა და საქვეყნოთ გამოაცხადებს ამ ქალების სახელებსა და გვარებს, რომ ამითი მაინც მოაშლიყინოს ცული (?) საქციელი.

როგორცა ჰხედავთ, ეს ორი მწერალი ერთი მეორეს არ ჩამოუარდებ; ორივენი ამ საქმეში ერთ გზას დასდგომიან და ორივეს უნდათ ქუით-ავადმყოფი ქალები გონს მოიყვანონ თავიანთის მუქარით. განზრახვა დიდათ პატივსაცემია, ამიტომ რომ რაც ნაკლებია რიცხვი ქვე-ნაკლებისა, მით უფრო წინ

არის ქალაქიცა და მთელი ქვეყანაც. ამასთანავე ვინც ბევრს გაირჯება და უკეთეს წამალს მოსძებნის ამ სნეულების წინააღმდეგ, ის იქნება საუკეთესო კაცი ქვეყნის თვალში. მაგრამ ძნელი ის არის, როცა ფუჭათ ჩაგივლით მეცადინეობა, როცა თქვენის მიუხევედრელობით ებრძვით ავზნეს კი არა, სიკეთეს აღამიანისას. მაშინ მთელი თქვენი არსენალი სხვა-და-სხვა მალაყებისა მოგაგონებთ მხოლოდ ცუდ დონკიხოტობას და მეტს არაფერს, მეტადრე იმისთანებებში, სადაც სულის დავიდარებაზე მიდგება საქმე: ხომ მოგეხსენებათ, რომ პატიეცემული რაინდი ლამიანჩისა თვითონა ბრძანდებოდა სულით-აფათმყოფი. დონკიხოტისთანა ექიმის მაყურებელი იმის მეტს არას იტყვის, რომ «ქაჩალმა წამალი იცოდეს, თავისთავს მოუფლისო».

ჩვენ იმას-კი არ ვამბობთ, ვითომც ორი დასახელებული მწერალი, ბ. ზოილი და ვანო, დონკიხოტები ბრძანდებოდნენ, როგორა ეკადრებთ ასეთს შედარებას, ან-კი როგორ გაეხედეთ! ჩვენ მხოლოდ იმისი თქა გვინდა, რომ კი ექიმი ავადმყოფობასაც იცნობს და წამალსაც შესაფერს მისცემს. ცუდი ექიმი-კი ერთშიაც მოსტყუვდება და მეოდეშიაც. ხოლო თუ დონკიხოტსა ჰგავს, მაშინ იმისი ექიმობა არც ევარგუბა და თანაც სასაცილო გამოვა.

დღეს ასეთი ბრძენი და დარბაისელი კაცები, როგორებიც ბრძანდებიან ეს ორნი ტოლნი მწერალნი, გვიხელენ თვალსა და ჩაგეძახიან ყურში, რომ ესა და ეს ქალები ჰკვას შემოსწყრომიან და თუ ეხლავ არ შეურიგდებიან თავ-თავიანთ ჰკვასა, ჯვარს ეაცვაეთო. ალბათ საქმე მართლა საშიშ ყოფამდე მისულა; თორემ რათ იკადრებდნენ ეს ღირსეული მწერლები, რომ უკუილად მოეყოლებინათ ლახტის ცემა. სწორეთ ცუდათ უნდა ეკვას საქმე, რომ ბ. ვანო არტიტების კარებთან აყუდებულა და უთვალ-თვალეებს ამ აფათმყოფ ქალებს, რა არი, თავის თვალითა ნახოს, აცა ვინ მოვა ფარულად არტიტის სახლში და ან რას მოიტანსო, რომელ ღუქანში შეუკვეთავს რამე მკურნავს წიფთსა და რა საჩუქარს მიართმევს სასიამოვნო მომღერალსო.

მარტო თავ-განწირული ექიმი თუ იკისრებს ასეთს ხელო-

ბას და უკანა ედევნება ავადმყოფს, თორემ თავმოყვარე ექიმი აბა რას იკადრებს, თქვენი ჭირიმე! თითონ ავადმყოფობაც ალბათ სახუმბრი აღარ ყოფილა, რომ ასეთი დარბაისელი შწერალი, ბ. ვაიო, არა თუ მარტო უკან დასდევნებია სწეულობით შეპყრობილ ქალებს, არამედ გულშიც-კი უყურებს, რომ იქილამ ამოიკითხოს ყოველი დაფარული სურვილი და აზრი.

მაგრამ საქმე ის არის, რომ ჩვენ ვერ მიეუხვდით ამ საკსაკვირველ ექიმებს, საილამ გამოჰყავთ თბილისის ქალების ავადმყოფობა. გვეჯერა-კი—აბა მოდი და ნუ დაიჯერებ, როდესაც ასეთი სარწმუნო კაცები გელაპარაკებიან!—ჰო, გვეჯერა-კი, რომ რაღაც სწეულობა დაჰრევიათ ჩვენს ქალებსა, მაგრამ-კი ვერ მივმხედარვართ. და ვერ მივმხედარვართ იმიტომ, რომ ეს პირველად გვემის ასეთი უცნაური სენა ჩვენს ქალებს მოსწონთ საუცხოვო მომღერლები—ზოგს ბ. ტარტაკოვი, ზოგს ბ. მედედევი. სწორეთ ისე, როგორც ზოგს მოსწონთ ქბ ლუბკოვსკაია, ზოგს ქბ. იოზეფოვიჩი. აქამდის ჩვენ ასე ვფიქრობდით, რომ მუსიკა და სიმღერა სძულთ მხოლოდ სულითა და გულით დამახინჯებულ ადამიანებს. აქამდის ჩვენ გვეგონა, რომ სულითა და გულით საღი ადამიანი, წნეობა გაფაქიზებული და განათლებული, დიდს შეგებასა და ლხენას უნდა ჰპოვებდეს მუსიკასა, სიმღერასა და საზოგადოთ პოეზიაში. ამასთანავე, ჩვენ სრულებით კანონიერად მიგვაჩნდა ხალხის სიყვარული და პატივისცემა იმათ მიმართ, ვინც უკეთესი მსახურია მუსიკისა, სიმღერისა, პოეზიისა. აუცილებელი გვეგონა, რომ ხალხს უნდა უყვარდეს კარგი პოეტი, აი მაშალითად ისეთი, როგორც ბაირონია, დანტეა, შექსპირია, რუსთველი, გტე; შილლერი, ჰეინე და სხვები, აუცილებლივ უნდა უყვარდეს კი მემუსიკენი, როგორც ბეთხოვენი, მოკარტი, შოპენი, ლისტე და სხვები. არც ის გვიკვირდა, როდესაც ასე თავპირს მიიპტრევედა ხალხი თეატრებისაკენ, სადაც-კი გამოჩენილი მომღერალი პატრი მიიღებდა მონაწილეობას. ამასთანავე არც ის გვეუცხოვებოდა, რომ მდაბალ ხალხსაც-კი ასე ძირიელ უყვარს სიმღერა და ასეთს პატივსაც სცემს მომღერლებს.

ეჭლა-კი ზემოთ ხსენებულნი ორნი ტოლნი ავტორიტეტ-

ნი გვარწმუნებენ, რომ სულით-ავედმყოფობა დაპირევით ჩვენს ქალებს, რაკი იმათ მოსწონთ ბ. ტარტაკოვი და მედვედევი, მოსწონთ, მაღლობელნი არიან, თაყვანსა სცემენ და ნივთიერადაც აჯილდოებენ საჩუქრებითაო. ალბათ, მართლა დიდი სენი უნდა იყოს და ჩვენ-კი, პატარა კაცები, ვერ ვიტყობთ. ალბათ მეც ძალიან სწეული უნდა ვიყო, რომ სწორეთ უდიდეს სიტკბოებასა ვგრძნობ, როდესაც მოვისმენ ხალხმე გრძნობით საესე სიმღერას ტარტაკოვისას და ზარივით წყრიალა, ალერსიან ხმას ლუბკოვსკისას, აგრეთვე თითო-ოროლა სხვებისას, გინდა იმე მედვედევისას ან იოზეფოვიჩისას.

ქმრიან ქალებს არ შევშევნით მომღერლების მიმართ პატივის ცემაო, გვეუბნებიან ეს ორნი ტოლნი მფარველნი ცოლქმრობის ერთურობისანი. იქნება ესეც მართალი იყოს. ჩვენ კი, ცოდეილნი, ასე ვფიქრობდით, რომ სიმშვენიერე, პოეზია, კაი სიმღერა ერთნაირად უნდა ჰყოლობდეს ბინას გასათხოვარ ქალის გულშიცა და გათხოვილისაშიაც, ცოლიანისა და უცოლოსაშიაც.

მართალია, ვიცი ამ გამოჩენილ მწერლების ხასიათი, ვიცი, რომ ცეცხლსა და ძმარს ჩამაწურებენ ცხვირში, მაგრამ მაინცა ებედლე და ეღიარებ, რომ არ მესმის მათგან ნაპოვნი ავედ-მყოფობა, იქამდე არ მესმის, რომ მე სულისა და ჯანის სიმართლედ მიმაჩნია ჩვენის ქალებისა თუ კაცების სიყვარული მუსიკის, სიმღერის და მომღერლების მიმართ.

რას მიბრძანებთ, ბატონებო, ამას წინათ «დემონზე» ვიყავი და დღესაც არ გამომწელებია ის სიტკბოება, რომელიც მაგემეს ქ-ბ. ლუბკოვსკაიამ და ბ. ტარტაკოვმა. მართალი უნდა გითხრათ, რომ ვე ოპერა ჯერ არ მინახავს მაგრე ჩინებულად ნათამაშევი, როგორც ლუბკოვსკაიას ბენეფისში ვნახე. ვისიამოვნე არა მარტო სიმღერებითა და ხმებით, არამედ თვით დემონისა და თამარის ნახვამ ძალიან დიდათ მასიამოვნა. დღემდე არა მშორდებთ თვალიდამ ბ. ტარტაკოვი, რომელიც მართლა საუცხოვოთ თამაშობდა თითონ დემონის როლსა, და ქ-ბ. ლუბკოვსკაიას ხომ მთელს თბილისში ერთი ქართველი ქალიც ვერ შეედრება არა მარტო სიმღერითა და ხმით—ამას ვინდა

ამბობს—მიხერა-მიხერითა და ვარეგან სინარ-ნარით, ვრაცი-ათი. მარტო აქა-იქა სოფლებში თუ-ღა შეგხედებათ ასეთი ნარ-ნარა ქალი, თორემ ქალაქ ადგილას ტყუილად მოსძებნით. ასე რომ ჯერ მარტო ვარეგანი მხარე საგნისა იტაცებს თქვენს თვალს, ჯერ მარტო მიხერა-მოხერა, სინარნარე თამარისა ატყ-ბობს თქვენს გრძნობას, და ახლა ამას რომ დაუმატებთ სათა-ნადო სიმღერას, გრძნობით საესე თამაშს, მაშინ ძალა-უნებურად ეგებით ფეხ ქვეშ იმისთანა არტისტს, რომელიც ასე ძრიელა ჰმოქმედობს თქვენს თვალსა და სმენაზე, თქვენს სულსა და გულზე.

გინდაც რომ ძალიან გამიწყრენ ორნი დედა-ბოძნი ორის წარჩინებულის რუსულ გაზეთისანი, ორნი ტოლნი ნიჭიერნი მწერალნი და სულ ჩამაქვან, მე მიინც ჯერ ვერ დამარწმუნა მათმა ძრიელმა კალამმა, რომ თაყვანის ცემა ნიჭისა სულით-ავადმყოფობას შეადგენს საზოგადოთ. მე ვფიქრობ, რომ რამ-დენი ღირსეულად აფასებს საზოგადოება ნიქსა და რამდენი უფრო სხვა და სხვა ნიჭზე შეფუარდება იმას გული, იმდენი ეს საზოგადოება უფრო და უფრო ახწვეს თავს უმეტრებასა და უგუნურებას, სისულელესა და გაუწერტენელობას გულისას და განებისას.

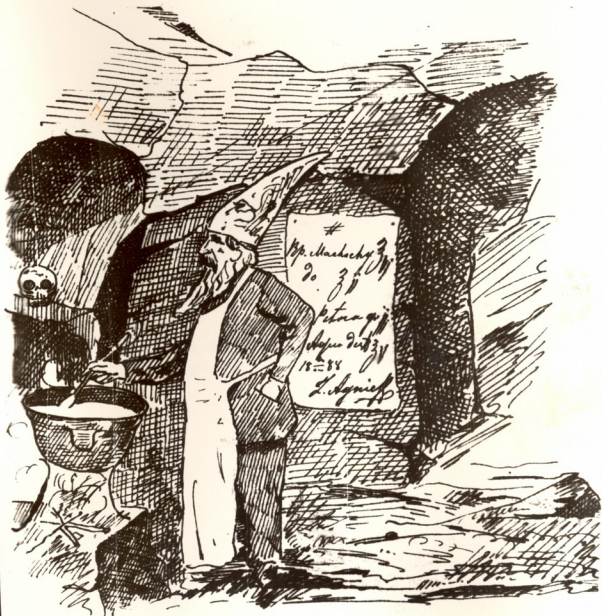
კიდევაც ვიტყვი წინათვე, რომ ძალიან გამირისხდებიან ეს ორნი თანასწორნი გერკულესნი რუსულ გაზეთებისანი, მაგრამ აბა რა ვქნა, თქვენი ჰირომეთ. მე მხოლოდ მოწინააღმდეგე ვიყავი ჩემსასა და შერე გინდა მეც ჯვარს მაღვან. წინათვე ძირსა ვდებ ჩემს სუსტ ფარსა და ხმალს, რადგან ვიცი, რომ თვითეულ ამ გერკულესთაგანს თამამად შეუძლიან თავის თავზე სთქვას:

ასსა ლიტრასა რკინასა
 კბილს მოუჭირებ, კნატს კუწამო,
 აქეთ მთასა და იქითსა
 ხელს წამოკაჯლებ, რახტს კუწამო,
 აღაზანსა და იორსა
 დაკუწაფება, უღაპს კუწამო,

და როცა ორი ასეთი ძალა ერთად შეერთდება, მე ისე გადამ-

კახსირი. 1 მ. 50 კ. ბილეთის მურგება და 10 კ. ჰალტოს შესანახი.
 მუიდეკელი. არა, შენი ჭირბე, 10 კ. მაგურ 20 კ. გამაძრთვი,
 ღღონდ ჰალტოს ნუ გამხდი, თორუმ... ვიცი იმ დღე-
 კანდეღივით გკურდები გამოშენება.

ახალი «დრამატურდი.»

ექვსი უნცი მახოხი,
 ორი უნცი დო,
 სამი გზანი თხლე
 ხუთი უნცი წყალი.

შეუღბ ეს რომ ერთად აადულო და საღამოს რვა საათიდან თორმეტ
 საათამდე სცენაზე ქლეჭო კარგი ფეერია გამოვა.

ყოფილენ, რომ ჩემი ნატამალიც აღარსად დარჩეს! მოდით
თქვენ და, ჩემს ყოფაში, გაემკლავებით ასეთს გერკულესებს!..
უცნობი.

იზამ-არაქანი პროზიი.

6) მამუნა და მელა.

ერთხელ მელას მამუნე მოუყვა თავისი-თავის ქებას: — «აბა და-
მისახელე ისეთი ცხოველი, რომლის მიბაძვა არ შეშეძლოსო?»
— «არა, სჯობს, შენ დამისახელო ისეთი დამცირებული და
უგვანო ცხოველი, რომელსაც აზრად მოუყვა შენ წაგბაძოსო»,
მიუგო მელამ.

ტყუილად კი არ ამბობს ამისთანებზე ქართული ანდაზა:
— «კაი მთქმელს-კაი გამგონი უნდაო».

7) ცხენა და მკელი.

ბელაურ ცხენზე ამაყათ იჯდა და მიაქროლებდა თორმეტის წლის
ბავშვი. ნახა მგელმა ბავშვის გამბედაობა და შეუყვარა ცხენს:
«გრცხვენოდეს! მე არას ოდეს ბავშვს ნებას არ მიეცეპდი ჩემი
აგრე დამორჩილებისასაო».

— «მე კი ვაძლევ ნებას», მიუგო ცხენმა: «ჩემთვის ევრაფერი
ვაქცაცობა იქნებოდა უღონო ბავშვს მოვრეოდყო».

ამაზედაც არის ქართული ანდაზა:
უღონოსთან ძალთა ჩენა, მამაცსა არა შევშვენის.

დათუმა დაქორწილდა

კომედიის ერთ მოქმედებათ

ვიქტორ პრილოჟინსა (ალექსანდროვიჩს).

(გაგრძელება).

სვიმონ ანდრ. ახ! რა კეთილი, შატოისანი კაცი ყოფილა... რა საუცხოო კაცი... ნეტავ რა გვარია!.. შიდა წაუდე, მადლობა ვუთხრა... რატომ აქ არ მოიწვიე!

ღიღიბა. მე კიდევ მოვიწვიე... ის აქ არის...

სვიმონ ანდრ. (ფატი-ფუციტ) როგორ, აქ არის?.. სად არის, სად?.. ივან ახდრეიჩი...

ღიღიბა. ბაღში დასვიარნობს... აკურს იქ, აკურ გავხედეთ...

სვიმონ ანდრ საუკარელი, შვირფასი კაცი ყოფილა. მე იმას ესლავ აქ მოვიყვან... დმურთო!.. ჩემი ღიღიკა დაისსნა (ჭკონის ღიღიას).

ივან ანდრ. შენი ღიღიკა კი არა, ჩუნი ღიღიკა... (ჭკონის ღიღიას).

სვიმონ ანდრ. ვინჯულა ადგილი და შატოვი იმ საუცხოო კაცს... წავალ, მოვიყვან, ესლავ მოვიყვან... (შიდას ბაღში).

ღიღიბა. (თავისთვის) აი ესლა მობრძანდით: კარება ღია იქმნება.

III

ღიღიბა და ივან ანდრეიჩი.

ივან ანდრ. დათვი რაღა უფო?

ღიღიბა. თან წაილა.

ივან ანდრ. როგორ? იმოდენა დათვი თან წაილა?! რას ღაზარა-რაკობ, კაცი ხომ ძლივს ასწევს დათვსა.

ლილია. ეს იგი იმან-გი არ წაუღია, არა; იქ გლეხი მიდიოდა ურძით და წააღებინა.

ივან ანდრ. გლეხი მიდიოდა ურძით? შენ არა სთქვა. ეს მოხდა იმისთანა ურუ ადგილას, სადაც გასაგებელი-გი არ იყო. ლილია ახ, ბიბი ჩემო, რას ჩამატიკდით?—გეუბნებით, გლეხი მიდიოდა-მეთქი—დაიკურეთ, რასაც გეუბნებით!

ივან ანდრ. შეიძლება, შირი-ახლო ვიწრო გზით მიდიოდა, თქვენ-გი თქალა შეასწართ.

ლილია. რასაკვირველია. რასაკვირველია გერე იქნებოდა.

ივან ანდრ. მაშ ასე—გლეხი ვიწრო გზით მიდიოდა... დიას, ვიწრო გზით. (შეშინებულად სვიმონ ანდრეისი და ბარსოვი).

V

ივინივე, სვიმონ ანდრეიჩი და ბარსოვი.

სვიმონ ანდრ. აქ მობრძანდით, აქ; ბატონო! თქვენ აქ მარად სასურველ სტუმრად იქნებით.

ივან ანდრ. მოდით, მოდით მოგეხებიოთ!... გმადლობთ დიდათ... მე ამის ბიბი—ივან ანდრეიჩი განსჯა (გადაეხვევა)... მეც კერაფერი ვერ მომიხერხებია: სათქმელათ... მე ბიბი ვარ, ივან ანდრეიჩი... გმადლობთ... (რამდენჯერმე ხან ივან ანდრეიჩი, ხან სვიმონ ანდრეიჩი ჭკონიან მას ღილია გაიმკრულად იცინის).

ბარსოვი. მერწმუნეთ მე შესთხოვთული ვარ... მატონი. . მატონი... (განთავისუფლდება მათგან) კმარა, გეუფათ... .

ლილია (ბარსოვს ჩუმიად) როგორ მოგწონს? კარგათ მოკაწვე საქმე თუ არა?

ბარსოვი. (ჩუმიად) კარგათ, თუ რაიმე სიღრუეში არ დაგვიჭირვს.

სვიმონ ანდრ. გთხოვთ მინობოთ თქვენა სახელი და გვარი...

ბარსოვი. შაკლე თეოდორის ბარსოვი... მასწავლებელი როდღა-გისა.

ივან ანდრ. რა მშვენიერი გვარია: შაკლე თეოდორის.

ბარსოვი... მართლა რომ გეფხვს მოგვგონებთ!—უჩინად!!

ლილია. პირუტყვებზედ ახწავლის, მამსადაძე—გუფხვნივად, —
სწორედ გვარიც შესაფერი აქვს.

სვიმონ ანდრ. ღმერთო! რითა გარდაგინადათ თქვენ საეკოე?
გვიბრძნეთ, რამ დაგვაპაღეთ.

ივან ანდრ. ლილეკას გულისათვის ჩვენ ვუკლავებოვ მზათა
კართ... ვუკლავებოვ...

სვიმონ ანდრ. გვიბრძნეთ, ... პირდაპირ გვიბრძნეთ, რა გნებავთ,
ბარსოვი. რა მნებავს?... ოჲ, ნეტავი...

ლილია. (ბარსოვს ჩუმად) ვერ ადრეა, ადრე!

ბარსოვი. (შეშფოთებული) რა მინდა?... რა?...

სვიმონ ანდრ. კარგი, კმადა, სთქვით!..

ბარსოვი. მე მსურს... მსურს... რომ როდისმე გაიღოს კარი
სამოთხის ბღისა.

სვიმონ ანდრ. ხუმიარა უოფილას ეს საყვარელი კანი! ხუმიარას...
კეთილშობილი, მამო კანი უოფილას, არათფერი არა ქსურს—რა
ჩვენგან.

ივან ანდრ. სსვა თუ არა გნებავთ—რა, უვა მანც მიიროვით.

ბარსოვი. დიდის სამოკუნებით, მე დილას აქეთ არათფერი მიჭამა.

სვიმონ ანდრ. აი აქ, აქ დაბრძნდით (დაქსავს). აი ჩემი ფინ-
ჯანი...

ივან ანდრ. არა ჩემი ფინჯანი მიიროვით, ჩემი... მე ვერ პიროც
არ მიხლია.

სვიმონ ანდრ. არა, ჩემი... ჩემი...

ლილია. ორივე დაღეთ, ორივე, თორემ ესენი ერთმანერთს წა-
გიღებინ.

ივან ანდრ. კვ ვეკლავებ უკეთესია! საუცხოოდ მოიგონებ ეს ჩვენი
ლილეკას უკლავთვის შეკვარიგებს ხოლმე. ორივე ფინჯანი
მიიროვით... უვაც გარცხდა. მე ამისთანას ვერ ვსვამ... და-
ღეთ, დაღეთ, ჩვენ ღილია ცხელ-ცხელს მოკვიტანს... ლი-
ლეკა, დაკვიტანს ცხელი უვა.

სვიმონ ანდრ. ივან ანდრეი, შენ ეს ვერაფერი მოკვიტა.

ივან ანდრ რა იყო? (ჩუმად ელაპარაკება სვიმონ ანდრეიანს).

ლილია. (ჩუმად ბარსოვს) კარვად მოვაცნე საქმე თუ არა?

ბარსოვი. მშვენიერად... თუ სიცრუეა. რამ არ წამოგება.
(ქსეპს).

ლილია. რა რიგ მოგშინავ, ჩემო თვალის სინათლე... მიი-
რთვი, ჩემო ძვირფასო... აი კიდევე ფუნთუშა, აი კიდევე, აი
კიდევე...

ბარსოვი. ნუ დამცინით, თუ ღმერთი გწამთ! ჩემი მადა მე სრუ-
ლად არ მიშლის თაყვანი ვსრე ჩემს შავთვალეობას.

სვიმონ ანდრ. (ივან ანდრეისს) მოიცა, ისინი რაღაცას ჩურჩუ-
ლობენ... (სმა მღლას) მაშ, შენ ლილეკა...

ლილია. უკა გნებათ?... ეხლავე მოგართმევთ... მაგრამ მე უწი-
ნარეს უოკლისა უნდა დაგასჩუქრო ჩემი მხსნელი, — და ჩამო-
ვიდო მენდალი დაღუპულთა ხსნისა. (კუდიდამ კარდს გაძო-
ლებს).

სვიმონ ანდრ. როგორ? შენ გინდა უთავაზო ჩემი კარდი?

ლილია. განა არ არის ღირსი?

ივან ანდრ. მიეცი, მიეცი! ღირსია მავ საჩუქრისა.

სვიმონ ანდრ. კარდი ხომ დაჰკნება, რათ უნდა კარდი?...
ბარსოვი. რას ამბობთ! ეს კარდი ღაბაშვიტა დამიტოვანს ჰქონ-
და გულზე... ეს კარდი ჩემთვის უძვირფასესია...

ლილია. (ამაგრებს-რა ჭინძისთავით კარდს ბარსოვის გულზე;
ჩემად კუბნება) რა უმერებაა! სისულელეა თქვენი!! მე თქვენ
კუბნებით — ადრე-მეთქი.

სვიმონ ანდრ. ის კაკონებ ეტრფილდება კიდეც...

ლილია. ბიძა ჩემო, ბიძა ჩემო!... მან სიკვდილასაგან დამისხნა,
— შენ-კი უბრალო უკავილი არ გემეტება.

სვიმონ ანდრ. სრულიადან არა... მე მხოლოდ... რათ უნდა მა-
გას უკავილი? —

ლილია. გრცხვენოდეს! გრცხვენოდეს, ბიძა ჩემო!...

ივან ანდრ. გრცხვენოდეს! გრცხვენოდეს ჩემო ძამიჯ!...

ლილია. (უკვადანი უჭირავს სულში და გაზვიადების ხმით) ეს
რომ არა ფოფილიყო, ეხლა შენ წინაშე კვდებოდა უსულო
გვამი... რომ ეს არა, ეხლა შენ ჩემს კუბოს დასტორებდი.
დასასრულად, რომ ეს არა... (ჩვეულებრივის ხმით) მე არ შე-
მიძღო მომერთვა შენთვის უკა. ეხლა-კი წაუად და მოგიტან
ახლან ცხელ-ცხელ ფავს. (გადის)

(დასასრული იქნება.)

ОТКРЫТА ПОДПИСКА

на

„ТИФЛИССКІЙ ЛИСТОКЪ“

НА 1889 ГОДЪ

Газета, не измѣняя своего направленія, и въ будущемъ году будетъ издаваться ежедневно, исключая послѣпраздничныхъ дней. ПОСТЕПЕННО ВОЗРОСТАЮЩІЙ УСПѢХЪ „ТИФЛИССКАГО ЛИСТКА“ ПОВУДИЛЪ НАСЪ ЗНАЧИТЕЛЬНО УВѢЛИЧИТЬ ПРОГРАММУ ГАЗЕТЫ. Съ будущаго года, помимо существовавшихъ отдѣловъ, мы будемъ помѣщать всѣ ПРАВИТЕЛЬСТВЕННЫЯ РАСПОРЯЖЕНІЯ, РАВНО ПРИКАЗЫ О ПРОИЗВОДСТВѢ ВЪ ЧИНЫ И НАГРАЖДЕНІЯ ОРДЕНАМИ ПО ВОЕННОМУ И ГРАЖДАНСКОМУ ВѢДОМСТВАМЪ Отчеты ДУМСКИХЪ засѣданій и рефераты мѣстныхъ УЧЕННЫХЪ ОБЩЕСТВЪ МЫ БУДЕМЪ составлять болѣе подробно чѣмъ въ истекающемъ году. Главнѣйшмъ образомъ, мы направимъ всѣ свои усилія къ развитію „МѢСТНАГО ОТДѢЛА“, давая въ немъ возможно полная свѣдѣнія о МѢСТНОЙ ЖИЗНИ, О МѢСТНЫХЪ ЗЛОБАХЪ ДНЯ И ВООБЩЕ О ВЫДАЮЩИХСЯ СОБЫТІЯХЪ и проявленіяхъ ОБЩЕСТВЕННОЙ ЖИЗНИ. Обращено будтъ нами также вниманіе и на отдѣлъ БЕЛЛЕТРИСТИЧЕСКІЙ.

увѣличеніе программы газеты, сопряженное съ нѣкоторыми затратами, вынуждаетъ насъ набавить на подписную цѣну одинъ рубль, такимъ образомъ, вмѣсто трехъ рублей городскіе подписчики будутъ платить четыре руб., для иногороднихъ-же подписчиковъ цѣна остается прежняя.

ПОДПИСНАЯ ЦѢНА.

Съ доставкой въ Тифлисъ.	Съ пересылкой для иногороднихъ
На годъ . . . 4 р.	На годъ 5 р.
» полгода . . . 2 » 50 к.	» полгода 3 »
» 1 мѣсяць . . — » 50 к.	» 1 мѣсяць . . . 1 »

ПОДПИСКА и ОБЪЯВЛЕНІЯ принимаются въ конторѣ редакціи „Тифлисскаго Листка“—на Барятинской улицѣ, д. Ротинава.

Подписка принимается только на вышеуказанные сроки съ 1-го числа любого мѣсяца.

„ივერი“

გამოვა 1889 წელსაც იმავე პროგრამით, როგორც აქმდე.

ვისაც მსურს დაიკვეთოს გაზეთი ამ 1889 წლისათვის,
მ ი კ მ ა რ თ ო ს :

ტფილისში: ა) თვითონ რედაქციას, ფრეილინის ქუჩა, სახლი
ბასტამოვისა, № 5; ბ) «წერა-კითხვის საზოგადოების» კანცელა-
რიას (სასახლის ქუჩა, თავად-ზნაურთა საადგილ-მამულა ბნკის
ქარკასლის კალერეაში).

ქუთაისში: კარლამ ჭილაძის წიგნის მაღაზიაში.

ზანში: ნესტორ წერეთლის წიგნის მაღაზიაში.

ბათუმში: მ. სათაძეს.

ტფილისის გარეუღ მცხოვრებთა უნდა დაიბარონ გაზეთი შემ-
დეგის აღრესით:

Въ Тифлисѣ. Въ редакцію газеты «ИВЕРІЯ».

რედაქტორი და გამომცემელი ალ. ნაზიზიძე.